

AKTUÁLIS HÍREINK

Hítbéli érlelődésünk egyik igen lényeges mozzanata, hogy **Krisztus keresztségének misztériumát minél mélyebben megismerjük**. Ehhez segít hozzá bennünket az a néhány évvel ezelőtt hagyományteremtő szándékkal indított kezdeményezésünk, hogy a Szent Nagyböjt harmadik, ún. kereszthódoló vasárnapján évről évre Szent Kereszt titulusú templom papjával találkozunk. Idén **Gulybán Tibor atya**, a Szent Kereszt ereklyét őrző Miskolc-Búza téri (immár püspöki) templom esperes/parókusa szolgálatának örvendhettünk. Köszönjük jelenlétét, szentbeszédének e misztériumot elmélyítő gondolatait.

A nagyböjt negyedik szombatján lezajlott az **Országos Hittanverseny** kerületi fordulója, amelyen egyházközségünkben a 8. osztályos **Kerülő Krisztián** a 2., a **Perinecz Kitti, Pristyák Eszter, Sarkadi Luca** összetételű csapat pedig az igen dicséretes 4. helyet szerezte meg, úgy, hogy 5-6. osztályosok között versenyeztek. Szeretettel gratulálunk nekik, és drukkolunk egyházi iskolás diákjainknak is az ő megmérettetésükön.

Április 6-án, a Szent Nagyböjt 5. szerdáján végezzük **Krétai Szent András bűnbánati nagy kánonját**. Ezen a napon az Előszenteltek Liturgiáját a megszokottnál kicsit korábban, negyed 6-tól végezzük, így a Krétai zsolozsmáját néhány perccel 6 óra után fogjuk kezdeni.

A **felnőtt katekézis** e havi összejeveteleinek időpontja: április 13. 27.

Nagyböjti lelkigyakorlatunk idén is a virágvasárnap hétfőjén zajlik. A lelkigyakorlat vezetője a közeli Kálmánháza parókusa, **Hülvely Zoltán** atya lesz. Szentbeszédei április 15-én és 16-án (pénteken és szombaton) az esti szertartás, április 17-én, virágvasárnap pedig a délelőtti Szent Liturgia keretében hangzanak majd el.

* * *

Az Anyaszentegyház házasságot hirdet: Orosz Tibor görögkatolikus vőlegény, +Orosz Tibor Mihály és Ricz Erzsébet szülők fia eljegyezte magának házastársul Turcsán Edina evangélikus menyasszonyt, Turcsán István és Kádas Mária szülők leányát. Esküvőjükre április 16-án kerül sor templomunkban. Imádkozzunk értük, kiegyensúlyozott, boldog házasságukért.

* * *

Március elsejétől egyházközségünk bekapcsolódott az egyházi szeretetszolgálat **házi segítségnyújtási** szakterületébe. Kérjük azokat az idős testvéreket, akik szívesen vennék, ha életükhöz, mindennapi életvitelükhöz egyházi szervezésben kapnának rendszeres segítséget, bizalommal jelentkezzenek a parókián. A házi segítségnyújtás intézménye ingyenes segítő ellátást jelent, egyúttal pedig munkalehetőséget az egyház által garantáltan megbízható személy részére. Szeretettel biztatjuk a testvéreket e szolgálatunk igénybevételére.

* * *

Görög Katolikus Parókia, 4400 Nyíregyháza, Legyező u. 3.
Tel. 42/341-257; 30/415-50-92; E-mail: obbagyl@upcmail.hu

Felelős kiadó: Dr. Obbágy László parókus

A KERTVÁROSI GÖRÖGKATOLIKUS
EGYHÁZKÖZSÉG ÉRTESÍTŐJE

LEGYEZŐ

2011. április

NAGYHÉT ÉS HÚSVÉT SZERTARTÁSI RENDJE TEMPLOMUNKBAN

NAGYHÉTFŐ – NAGYKEDD – NAGYSZERDA
17.30 ELŐSZENTELTEK LITURGIÁJA

NAGYCSÜTÖRTÖK
17.00 NAGY Szent BAZIL LITURGIÁJA VECSENYÉVEL
18.00 KINSZENVEDÉSI EVANGÉLIUMOK

NAGYPÉNTEK
7.30 KIRÁLYI IMAÓRÁK
17.30 SÍRBATÉTELI ALKONYATI ZSOLOZSMA

NAGYSZOMBAT
7.30 JERUZSÁLEMI UTRENYE
17.30 NAGY Szent BAZIL LITURGIÁJA VECSENYÉVEL

HÚSVÉT VASÁRNAP
5.30
FELTÁMADÁSI SZERTARTÁS
SZENT LITURGIA, PÁSZKASZENTELÉS
9.30
SZENT LITURGIA, PÁSZKASZENTELÉS
17.30
HÚSVÉTI NAGYVECSENYE

VALLOMÁS

Személyes hangvétellő írásokból indítottunk sorozatot a Legyezőben. Olyan cikkeket kérünk, várunk, amelyek vallomást rejtenek: amelyekben arról van szó, mit jelent számunkra a hitben való élet bizonyossága; mit ad nekünk az egyházközségünkhöz tartozás öröme; miért szeretjük templomunkat, parókiánk közösségét; milyen értékeket látunk benne, illetve mit hiányolunk egyházközségünk életéből.

Emlékeimben elhalványuló gyermekéveim után fiatal felnőttként nekem annyit jelentett kereszténynek lenni, hogy erkölcsi kötelességemet figyelembe véve családommal együtt eljárjak szentmisére. Ez a majdnem keresztény „magatartás” mégis megerősítette bennem az igényt, hogy az egyházzal közelebbi kapcsolatba kerüljek. Hamarosan tudatosult bennem, keresni kell az utat, amelyik túlmutat saját magamon. Akartam, megtaláltam. Ez az út emberi gyarlóságom, hibáim sorozatát tárta föl előttem. Többek között ekkor kezdtem el aktívan imádkozni az 50. zsoltárt. Ez volt a hitben való megerősödésem kezdete, lassan megvilágosodott bennem a Szentírás igazi értéke. Isten közelségét sok apró jelben megtapasztaltam, rájöttem, ezek a jelek mindig is ott voltak az életemben, csak nem éreztem az értékrendjének hovatarozását. Kezdtém másképp értékelni a rám nehezédő gondokat, nehézségeket is. Önámítás lenne mégis azt mondanom, hogy nem kell a kísértések sokaságával még a mai napig is megküzdennem, ezért minden nap újra meg újra szeretnék jobban figyelni a szépre, a jóra, a hívó szóra.

Kertvárosi egyházközségünkben a hívó szó közvetítését a Gondviselés olyan lelkipásztorokra bízta, akik nem csak egyházi funkciót betöltő, hanem a lélekhez értő, közösséget formáló építők, családtagjaikkal együtt. Elsősorban ezért szeretek ide járni. A mi közösségünk legfelelősebb értéke a jól megszervezett gyóntatás ideje. A szolgálatot végző atyáink alázattal és felelősséggel fogadják a bűnbocsánatra váró híveket, folytatva két elhunyt parókusunk segítőkész szolgálatát.

Örömmel tapasztalom a fiatal családok bekapcsolódását a liturgikus, illetve a közösségi élet szépségeibe. Iskolás gyermekeinkben látom egyházunk gyarapodásának reményteli fénysugarait. Idős, beteg testvéreinket hozzátartozóik, szomszédai, ismerőseik gondoskodó szeretettel hozzák, kísérik templomunkba, hogy személyesen éljék át az Oltáriszentség bemutatását és magukhoz vételét.

Hosszan sorolhatnám híveink egymás iránti szeretetének sokaságát egy mosolytól kezdődően a legnagyobb segítségnyújtásig. Megjegyzem, a férjemmel ezt a sok mindenben megnyilvánuló szeretetet közösségünkben gyakran megtapasztaljuk; ha szükségünk van vagy volt segítségre, bizalommal kérünk vagy elfogadunk.

Egyházközségünk hiteles példájával, sajátos hangulatával vonzza magához az újonnan hozzánk érkezőket is. Jó érzés látni, mennyi ember van itt, akik egy cél érdekében félreteszik hétköznapi dolgaikat, hogy lélekben megerősövedve vegyék vállukra a zajos hétköznapi nehézségeit is.

Hálátelt szívvel köszönöm Istennek, hogy megoszthattam embertársaimmal gondolataimat, bizonyosságot téve arról, hogy botladozva ugyan, de közelebb kerültem az Ő akaratának elfogadásához.

Gagna Sándorné

TEMPLOMUNK ÚJABB IKONJAI

Nagy örömmel adjuk hírül, hogy készülnek új ikonjaink. Mivel templomunk a Szent Kereszt tiszteletére szenteltetett, faliképeink is elsődlegesen a Szent Kereszt misztériuma témaköreit ölelik fel. Az ószövetségi előképek közül *Izsák feláldozása*, *József elárultatása*, *Mózes és a rézkígyó*, valamint *Jónás próféta* kerül a templom hátsó falrészére. Az újszövetségi események közül *Lázár feltámasztása*, *Jézus bevonulása*, *a lábmosás jelenete*, illetve az *Úr Jézus elárultatása*, *keresztre feszítése és keresztről való levétele* lesznek a templomhajó középső részében. A szentélyhez közelebb eső falrészén az *Alászállás* és a *Kenethozók a sírnál* ikonjai segítik majd elmélyíteni húsvét misztériumát.

Templomunk festésének folytatásába azért mertünk belevágni, mert a képek felét ajándékként kapjuk. A másik fele komoly anyagi terhet jelent ugyan, mégis bizalommal indultunk neki az újabb vállalásnak, hogy a kertvárosi istenháza áldozataink révén is még inkább az Úr dicsőségének hajléka s az itt imádkozók lelki oázisa legyen.

* * *

KRÍZIS KONFERENCIA

a Szent Atanáz Hittudományi Főiskolán

2011. április 9.

9.00 –	I. előadás: Válás – Előadó: Makkai László pasztorálpszichológus – lelkigondozó
10.00 –	II. előadás: Sérült gyermek a családban – Előadó: Dr. Szabó Éva a Gyermek Rehabilitációs Központ vezetője Debrecenben,
11.00 –	III. előadás: Gyász a családban – Előadó: Dr. Nagy Edit főiskolai docens,
12.00 –	IV. előadás: Szenvedélybetegségek a családban – Előadó: Titkó István görögkatolikus pap,
15.00 –	műhelymunka négy témában: I. téma: válás – A beszélgetés vezetői: Gajdos Viktória, Makkai László II. téma: sérült gyermek a családban – A beszélgetés vezetői: Dr. Szabó Éva, Horváth Tamás III. téma: Gyász a családban – A beszélgetés vezetői: Mosolygó Tibor, Dr. Medgyesi János háziorvos IV. téma: Szenvedélybetegségek a családban – A beszélgetés vezetői: Dr. Kriskó Miklós, Titkó István,

A konferencián a részvétel nyitott és ingyenes.

Krétai Szent András Nagy Bűnbánati Kánonja

A nagybőjti időszakot leginkább a **Krétai-kánonnal** hozhatjuk fogható közelségbe. A keleti egyház a húsvétra a bűnbánat és a megtérés időszakával, a nagybőjti idővel készíti fel híveit. A liturgikus énekek fontosságát már az is mutatja, hogy a bőjt-elő és a nagybőjt énekeit, szertartásait tartalmazó könyv, sőt ez az egész időszak is onnan kapta nevét Keleten (**triód**), hogy ebben az időszakban a hétköznapi reggeli zsolozsmák kánonjai csupán három énekre rövidülnek le. A Krétai-kánon viszont épp az ellenkező folyamatra utal: terjedelmében az egyik leggazdagabban szétágazó kánon, amely eredetileg 250, hazai gyakorlatunkban is 228 éneket (tropárt) foglal magába, a keleti kánon-irodalom egyik legékeesebb gyöngyszeme, amely hűen tükrözi a keleti nagybőjt minden színét, árnyalatát.

A kánon szerzője, **Krétai Szent András**, Damaszkuszban született Kr.u. 660 körül, mintegy 30 évvel azután, hogy a mohamedánok elfoglalták Közép-Keletet. Szír keresztény családban született, megőrizte hitét, Jeruzsálembe került, szerzetes lett, később a pátriárka titkára. A blachernei kolostor lakója lett. Diákonussá szentelik, majd 700 körül a **krétoi Gortina** érsekévé választják. **Bűnbánati Nagy Kánonjának** végzése mind a mai napig eleven gyakorlat a keleti egyházban.

A Krétoi-kánon a szakemberek afféle **keresztény midrásnak** tekintik, amely a kánonok számára előírt szentírási helyeket s adott esetben számtalan további bibliai lelőhelyet, képet, hasonlatot idéz fel. Itt is igazolódik, hogy a keleti szertartás mennyire a Bibliára épül, mennyire jellemzi az **üdvörténeti gondolkodásmód**. Nemcsak arról van szó, hogy szövegeket idézünk a Szentírásból, hanem valamiféle lelki, sőt **egzisztenciális olvasatról**, tehát arról, hogyan lehetnek az **akkor és ott történtek itt és most** a mi életünk részei, hajtóerői. Elsősorban a nagy bűnösök története ez, valamiféle **kollektív tudatalatti** felidéződése, de nem afféle hideg tárgyilagossággal, melynek révén a történeten kívül maradunk; Krétoival úgy idézzük fel a múltat, mint **saját múltunkat**, mint amelynek valamennyien részesei voltunk és vagyunk. „Ádámnak, az első teremtett embernek bűneit követvén, tudom, meg vagyok fosztva Istenemtől, a mennyországától s annak örömeitől vétkeim miatt” – mondja rögtön a harmadik tropár.

Ha a Krétoi-kánon egyetlen nagy szimfóniának tekintjük, melynek **Olivier Clément** azt a találó címet adta: **A könnyek éneke**, ebben a szimfóniában – a kilenc óának megfelelően – **kilenc tételt** különíthetünk el. A legelső tétel, a legelső hangütés a **lelkiismeretvizsgálat** és az **istenfélelem**. Számos sor utal az elmúlásra: közeleg a vég, lelkem, gyorsan jön a vég, tovafut az élet. Mindezt tetézi a bűn sötétsége, az egzisztenciális vákuum, amiben élünk: „Sötétségben múltak el életem napjai, köd és homály környezett engem, s a bűn éjszakája” (103. tropár). A bűn pedig valamiféle lelki öngyilkosság: „önkéntes megölője lettem lelkiismeretemnek”, lázadás az isteni szeretet ellen, a mindannyiunkat gyöttrő létszorongás tehát nem más, mint a kárhozát, az Isten-nélküliség átélése. „Aggaszt s elrémít engem a gehenna tüze – mondja Krétoi –, az emésztő féreg s a fogak csikorgatása”.

Önmagunkba-tekintésünk következő mozzanata az **elvesztett paradicsom** motívuma. „Ádám – önmagunk, mi mindannyian – méltán lett kiűzve a paradicsomból, mivel megszegte egyetlen parancsodat, Üdvözítőm.” Pedig a teremtés megadta a lehetőséget, hogy Isten képmásai legyünk s tudatosan

hasonuljunk hozzá (Ter 1,26). Krétoi kedvenc témája, hogy a valamennyiünkben ott élő ikont, az Isten-képmást összetörtük bűneinkben. A keleti teológia nyelvén a bűn nem is más, mint hogy „önmagamat bálvánnyá tettem”, hamis képpé, hamis tükörré, amely lehetetlenné teszi a mimészsízt, az Istenhez való hasonulást. „Eltemettem képedet, feldúltam törvényedet, minden jószágom elhomályosult, rossz vágyaim szövétnekemet kioltották” (166. tropár).

A tökéletesség felé vezető úton a következő akadályt a **szenvedélyek** jelentik. A kánon egyik fő forrása éppen az 50. zsoltár, „bűnökben fogant” voltunk. Itt az ószövetségi példák mellett újszövetségi is előkerülnek, főleg a tékozló fiú alakja: „Vagyonomat, Üdvözítőm, kicsapongásokban tékoztam el, üres vagyok a vallásosság gyümölcseitől, és éhezve kiáltok: irgalom atyja, előzz meg és irgalmazz nékem” (21. tropár).

A Szent Liturgiából is ismerjük Szent Pál apostol mondását a **bűnösökről**: közöttük „az első én vagyok”. Ugyanez visszhangzik Krétoi szövegeiben is. A bűnösökkel – minden emberrel – vállalt szolidaritás végső soron az emberiség egészének lét-egységében gyökerezik. Nemcsak az Isten-képmásban, hanem annak elvesztésében is egyek vagyunk, és ez érteti meg a belső azonosulás következményét, amellyel magunkénak tudjuk minden egyes bűnös minden egyes bűnét.

A kánon azonban szinte első perctől át meg átszővi a **reménység** motívuma, amely egyet jelent Krisztus, az Üdvözítő személyével. „Könyörülj teremtményeden, Üdvözítő. Mint jó pásztor, keresd az elveszettet.” Az ódák végén az Istenszülőhöz intézett könyörgés, valamint magának Krétoi Szent Andrásnak, és egyiptomi bűnbánó Máriának a megszólítása, amely idők folyamán szintén a kánonhoz kapcsolódott, erősíti ezt a Krisztusba, mint szabadítóba és orvosba vetett hitet.

A hithez a **bizalom** és az **alázat** megvallása kapcsolódik. „Igazságos bírám, szabadíts meg engem a bűntől és gyötrelemtől, mit ítéleted szerint kellene szenvednem”. A 6. óda irmosza egyenesen a pokol átélését emlegeti. Ebből a mélységből, a bűn *inferno*-jából emel fel Krisztus üdvözítő ereje.

A már megtért élet sajátos **aszkeziszt** követel. A kánonba beszövednek a Nyolc boldogság énekei is, melyeket Kelet Krisztus parancsainak tekint. A keleti aszkeziszt nemcsak egyedi, hanem szociális és egyházi, sőt evilági is, ki akarja terjeszteni Krisztus jelenlétét a keresztény ember egész mikro- és makro-környezetére. „A magasságbeli és földi világ s az üdvöt nyert nemzetek leborulva imádnak téged.”

A belső gyógyulás kifejezői a **könnyek** is. Krétoi nem rejti véka alá érzelmeit. „Könnyeket adj szememnek, Üdvözítőm, és szívem mélyéből fölsóhajtok hozzád: Vétkeztem ellened, könyörülj rajtam.” Ezek a könnyek a tékozló fiú könnyei, a szívtüredelem kifejezői, hiszen, mint **Klimakhosz Szent János** mondja, „Isten titokzatosan megvigasztalja a megtört szívet”. S közben a büntudat, mint a halál emlékezete, élet-tudattá, Isten jelenlétéről való szüntelen emlékezéssé változik.

A Krétoi-kánon mégsem csupán bőjti, bűnbánati kánon. Végkicsengése **húsvéti**, sőt **végidei tapasztalat**. „Ki ismét el fogsz jönni angyalokkal..., tekints reám irgalmas szemeiddel” (223. tropár). A kánon végső soron azt keresi, hogyan is kell élnünk, hogyan kell megélnünk húsvét misztériumát. A liturgia, az ének az Úrszínváltás hegye és a megdicsőült Krisztus megtapasztalása.

Cselényi István